

## ಅಂತರ್ಜಾಲ ಚಟುವಡಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮೇಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಪರಿಣಾಮಗಳು: ಒಂದು ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಅಧ್ಯಯನ

ಡಾ. ಸಿ. ಚಿದಾನಂದಸ್ವಾಮಿ.<sup>1</sup>

### ಪೀಠಿಕೆ

ಆಧುನಿಕ ಯುಗವನ್ನು ಸಂವಹನ ಯುಗ, ತಾಂತ್ರಿಕ ಯುಗ, ಮಾಹಿತಿ ಯುಗ ಹಾಗೂ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಯುಗ ಇತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತರ್ಜಾಲವು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಸಂವಹನದ ಉಪಶಾಖೆಯಾಗಿದ್ದು ಒಂದು ಪ್ರತಿ ಮಾಹಿತಿಯು ಅಂತರ್ಜಾಲದ ಮೂಲಕ ಬೇಗ ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಧುನಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಸಂವಹನಕ್ಕಾಗಿ ಅಂತರ್ಜಾಲವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತರ್ಜಾಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಭಾವಿತರಾಗದವರಿಲ್ಲ. ಜಿಕ್ಕೆ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಹಿರಿಯ ನಾಗರಿಕರವರೆಗೂ ಎಲ್ಲರೂ ಅಂತರ್ಜಾಲದ ಬಲೆಗೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದಾರೆ. ಮೊಬೈಲ್ ಮೊದಲಿಗೆ ಶ್ರೀಮಂತರು ಮಾತ್ರ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಕಂಡುಹಿಡಿದ ಮೇಲೆ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಕೂಡ ಪರಿಚಯವಾಯಿತು ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನವರೆಗೆ ಅಪ್ಪು ಪ್ರಚಲಿತವಿರಲ್ಲಿಲ್ಲ, ಕೇವಲ ಒಂದು ದಶಕದಿಂದಿಚೆಗೆ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಹೆಚ್ಚು ಜನಪ್ರಿಯಗೊಂಡು ಮೊಬೈಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ರೀತಿಯ ಆಂಡ್ರಾಹಿಡ್ ಸಾಪ್ರೋವೇರ್ ಬಂದಮೇಲೆ ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೂ ತಲುಪುವಂತಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸುವ ಕಂಪನಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತ ಪ್ರೇಮೋಚಿ ಉಂಟಾಗಿ ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಬೆಲೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವಶ್ಯಕವಿರಲಿ, ಇಲ್ಲದಿರಲಿ ಮೊಬೈಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಸಂಪರ್ಕ ಪಡೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಗಳು, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಆಸ್ತಿಗಳು ಅಂತರ್ಜಾಲ ಬಳಕೆ ಜೀವನದ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದ ಎಲ್ಲಾ ಮುಖಿಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಇದರ ಬಳಕೆ ಒಂದು ಚಟವಾಗಿ ರೂಪಿತವಾಗಿದೆ. ಇದು ಕೌಟಂಬಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳು, ವಿವಾಹ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಉದ್ಯೋಗ, ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಸಂಬಂಧಗಳು, ಕೃಷಿ, ಹಣಕಾಸು, ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳು, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ, ಮನರಂಜನೆ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೇಲೆ ಹಿಡಿತ ಸಾದಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಜಿಕ್ಕೆಮಕ್ಕಳಿಂದ ಹಿಡಿದು, ಹಿರಿಯ ನಾಗರಿಕರವರೆಗೂ ಬೇರೆಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತಿದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಯುವಕರೇ ಅಧಿಕವಾಗಿರುವ ಭಾರತದಂತಹ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಒಂದು ವಿಪರ್ಯಾಸವೇ ಸರಿ. ಅಂತರ್ಜಾಲ ಚಟುವನ್ನು ಬಿಡಿಸಲು, ಸರ್ಕಾರ ಆವುಸಮಾಲೋಚನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿವೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಲೇಖನ ಅಂತರ್ಜಾಲದ ಚಟ/ಗೀಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲೆ ಹೇಗೆ

<sup>1</sup> ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಹಾಗೂ ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದಾಖೀ ಕಾಲೇಜು, ಮಾಗಡಿ, ರಾಮನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದೆ ಹಾಗೂ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಸಂಶೋಧನೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.

## ಸಮಸ್ಯೆಯ ನಿರೂಪಣೆ:

ಇದು ಇತ್ತೀಚಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದ್ದು ಇದುವರೆವಿಗೂ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆದಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಂಶೋಧನೆ ಲೇಖನವು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಮಾಹಿತಿ ಆಧಾರಿತವಾಗಿದ್ದು ವಿವಿಧ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರೀತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವರದಿಗಳು, ದಾಖಲೆಗಳು, ವಿವಿಧ ಗ್ರಂಥಗಳು, ನಿಯತಕಾಲಿಕೆಗಳು, ವಿವಿಧ ಅಂತರ್ಜಾಲದ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಲೇಖನದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಚಟ್ಟ/ಗ್ರಿಳ್‌ ಹೇಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿ ರೂಪಿತವಾಗಿದೆ, ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯ ತೀವ್ರತೆ ಮತ್ತು ಇದರಿಂದಾಗುತ್ತಿರುವ ಪರಿಣಾಮಗಳೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಫೇತಿಸುವುದಾಗಿದೆ.

## ಅಂತರ್ಜಾಲದ ಹಿನ್ನಲೆ

ಅಂತರ್ಜಾಲ ಎಂಬ ಪದ ಅತ್ಯಂತ ವಿಶಾಲ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯುಳ್ಳದ್ವಾಗಿದ್ದು, ಇದು 1970 ರಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗೆ ಅಮೇರಿಕಾದ ರಕ್ಷಣಾ ಇಲಾಖೆ ಶೋಧಿಸಿದ್ದು, ನಂತರ ಇದು ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾಗಿ ಸಂಪರ್ಕನ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿ ರೂಪಿತವಾಯಿತು. ಇದು ಸಮಾಜದ ವಿವಿಧ ಸಮಾಹಾರಗಳನ್ನು ಸಮಾನವಾಗಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮೇಲೆ ತನ್ನದೇ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದೆ. ಇದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದ ತಳಹದಿಯಾಗಿದ್ದು. ಇಮೇಲ್, ಫೆಸ್ಟ್‌ಕೋ, ವಾಟ್‌ಪೋ, ಟ್ರೈಟ್‌ರ್‌, ಬಾಗ್‌, ಇನ್‌ಟಾಗ್ರಾಮ್ ಮುಂತಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ರವಾನಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ವೇಗವಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಯುವಜನತೆ ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ದುಪ್ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಅಶ್ಲೀಲ ಜಿತ್ತುಗಳ ವೀಕ್ಷಣೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಾಂಶಿಸುತ್ತದೆ. ಸಂಗಾತಿಗಳ ಆಯ್ದು, ಪ್ರೇಮ ಪ್ರಣಯಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಯುವಜನಾಂಗ ಹಾಗೂ ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳು ದಾರಿತಪ್ಪವುದಲ್ಲದೆ ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ. ಕಣ್ಣಗಳ ಆರೋಗ್ಯ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ. ಬಸ್, ರೈಲಿನಂತಹ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ನೆಮ್ಮಡಿಯಾಗಿ ಪ್ರಯಾಣಿಸಲಾಗದು. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಸುರಕ್ಷತೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳು ಅಂತರ್ಜಾಲ ಚಟ್ಪಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕೆರುವುದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸವಾಲಾಗಿದೆ.

## ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಬಳಕೆದಾರರ ವಿವರ

ಭಾರತ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅಂತರ್ಜಾಲ ಬಳಸುವ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳು ಹಾಗು ಇ-ವ್ಯವಹಾರ, ಇತ್ತೂದಿ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಾಲದ ಬಳಕೆದಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆತ್ತಿದ್ದು, ಈ ಅಂತರವನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ 1 ರಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

## ಕೋಷ್ಟಕ 1: ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಬಳಕೆದಾರರ ವಿವರ: (ಮಿಲಿಯನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ)

ವರ್ಷ	ಬಳಕೆದಾರರ ಪ್ರಮಾಣ	ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡವಾರು
2006	40	2%
2009	80	4%
2016	405	27%
2018	500	35%

ಮೂಲ: CISCO ವರದಿ

ಕೋಷ್ಟಕ 1ರ ಪ್ರಕಾರ 2006 ರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಶೇ.2 ಜನರು ಅಂತರ್ಜಾಲ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು, 2009ರಲ್ಲಿ ಶೇ.4 ಜನರು. 2016ರಲ್ಲಿ ಶೇ.27, ಮತ್ತು 2018ರಲ್ಲಿ ಶೇ.35 ಜನರು ಅಂತರ್ಜಾಲ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಬಳಕೆದಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿತ್ತಲೇ ಇರುವುದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

## ಕೋಷ್ಟಕ 2: ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಬಳಕೆದಾರರ ವಿವರ (2010 ರಿಂದ 2018ರವರೆಗೆ–ಮಿ.ಗಳಲ್ಲಿ):

ವರ್ಷ	ಒಟ್ಟು	ನ್ಯಾರೋ ಬ್ರಾಂಡ್	ಬ್ರಾಡ್ ಬ್ರಾಂಡ್	ಪ್ರೈರ್	ಪ್ರೈರ್ ಲೆಸ್	ಗ್ರಾಮೀಣ	ನಗರ
2010	–	7.41	8.77	16.18	177.87	–	–
2011	–	7.79	11.89	19.68	381.40	–	–
2012	–	5.70	13.81	19.51	–	–	–
2013	–	6.56	15.05	21.61	143.20	–	–
2014	251.59	190.72	60.87	18.50	233.09	–	–
2015	302.36	203.15	99.20	19.07	283.29	194.80	107.56
2016	342.65	192.90	149.75	20.44	322.21	230.71	111.94
2017	422.20	145.68	276.52	21.58	400.62	285.68	136.52
2018	493.96	18.35	412.60	21.24	472.72	348.13	145.83

ಮೂಲ: ಟ್ರಾಯ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು

## ಕೋಷ್ಟಕ 3: ಕನಾರ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಾಲಬಳಕೆದಾರರು ವಿವರ: (2014 ರಿಂದ 2018ರವರೆಗೆ–ಮಿ.ಗಳಲ್ಲಿ)

ವರ್ಷ	ಗ್ರಾಮೀಣ	ನಗರ	ಒಟ್ಟು
2014	–	–	15.49
2015	5.31	14.74	20.06
2016	5.54	17.09	22.63
2017	6.37	20.6	26.87
2018	6.69	25.45	32.14

ಮೂಲ: ಟ್ರಾಯ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು.

## ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಂದರೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳ ಒಲೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳೇಂದರೆ, ವ್ಯಕ್ತಿ-ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನಡುವೆ ಇರುವ ಸಂಬಂಧಗಳೇ ಆಗಿವೆ. ವ್ಯಕ್ತಿ-ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನಡವಿನ ಅಂತರ್ಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳು ಬೆಳೆದು ಸಮೂಹಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿ, ಅನೇಕ ಸಮೂಹಗಳು ಸೇರಿ ಒಂದು ಸಮುದಾಯ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಸಮುದಾಯಗಳು ಸೇರಿ ಒಂದು ಸಮಾಜ ಅಥವ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬದಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವೇಗವಾಗಿ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ.

### ಅಂತರ್ಜಾಲದ ಚಟ್ಟಗಳು

ಚಟ್ಟ ಎಂದರೆ ಯಾವುದೆ ಹವ್ಯಾಸ ನಿರಂತರವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದು ಚಟ್ಟ ಅಥವ ಗೀಳಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ. ಚಟ್ಟವೆಂದರೆ ಯಾವುದೆ ವಸ್ತು ಇಲ್ಲವೆ ಸೇವೆಗಳು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬದುಕಲು ಅಸಾಧ್ಯ ಎನಿಸುತ್ತದೆಯೋ ಆ ಮನೋಭಾವನೆಯೇ ಚಟ್ಟ. ಜನರು ಅನೇಕ ಚಟ್ಟಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಹಾಗೂ ಮೊಬೈಲ್ ಬಳಕೆಯ ಚಟ್ಟ ಕೂಡ ಒಂದಾಗಿದೆ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಚಟ್ಟ ಎಂದರೆ ಯಾವುದೆ ವ್ಯಕ್ತಿ ದಿನದ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯವನ್ನು ಅಂತರ್ಜಾಲ ಅಥವ ಮೊಬೈಲ್ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕಳೆಯುವುದು. ಯಾವುದೆ ವ್ಯಕ್ತಿ ದಿನದಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಸಮಯವನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನೋಡುವ, ಶೇರ್, ಲೈಕ್, ಹಾಗೂ ಅಪ್ಲೋಡ್ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಿರುವುದು. ಅಂದರೆ ಅಂತರ್ಜಾಲವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಇ-ಮೇಲ್, ಫೆಸ್ಟ್‌ಕೋ, ವಾಟ್ಸ್‌ಅಪ್, ಟ್ವಿಟರ್, ಬ್ಲ್ಯಾಗ್, ಇನ್ಸ್ಟಾಗ್ರಾಮ್, ಟಿಕ್‌ಟೋಕ್, ವಿಡಿಯೋ ಗೇಮ್ಸ್, ನಿರಂತರ ಚಾಟಿಂಗ್, ಅಶ್ಲೀಲ ಜಾಲತಾಣಗಳ ಮುದುಕಾಟದಲ್ಲಿ ದಿನದ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯವನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಚಟ್ಟವಾಗಿ ಆವೃತ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಯಾವಜನರೆ ಈ ಚಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಬಹಳ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಅಂಶವಾಗಿದ್ದು. ಇವರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಅಂತರ್ಜಾಲವು 1970ರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಹಿಡಿದರೂ ವಿಶ್ವದ ಎಲ್ಲಾ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಒಂದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಬಳಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿಲ್ಲ. ಮೊದಲಿಗೆ ಮುಂದುವರೆದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಬಳಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದವು. ನಂತರ ಎಲ್ಲಾ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಬಳಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದವು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ವಿಶ್ವದ ಎಲ್ಲಾ ಜನರು ಇದರ ದಾಸರಾಗಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ವರ್ತಮಾನದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಸಾಫ್ಟ್‌ನದಲ್ಲಿದೆ 2018ರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 500 ಮಿಲಿಯನ್ ಜನರು ಅಂತರ್ಜಾಲವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕ (4) ದಿಂದ ತಿಳಿದಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 4: ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರದೇಶವಾರು ಅಂತರ್ಜಾಲ ಬಳಕೆದಾರರ ಪ್ರಮಾಣ (2014 ರಿಂದ 2018ರ ವರಗೆ ಮಿ.ಗಳಲ್ಲಿ)

ವರ್ಷ	ಗ್ರಾಮೀಣ	ನಗರ	ಒಟ್ಟು
2014	–	–	251.59
2015	207.56	194.77	302.33
2016	111.95	230.71	342.66
2017	136.52	285.68	422.19
2018	145.89	348.13	493.96

ಮೂಲ: ಟ್ರಾಯ್ ಅಂಕಿ ಸಂಶೋಧನೆ

ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್, ಟೆಚ್‌ಸ್ಟ್ರೀನ್ ಮೊಬೈಲ್, ವೈಪ್ಪೆ, ಟ್ಯೂಬ್ಲೆಟ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಸಂಶೋಧನೆಯಿಂದಾಗಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಾಲದ ಬಳಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಟೆಲಿಕಾರ್ಮಾ ಕಂಪನಿಗಳ ವಿವರೀತ ಪ್ರೇಮೋಟಿಯಿಂದಾಗಿ, ಅಂತರ್ಜಾಲದ ತಿಂಗಳ ವಂತಿಕೆ ಉಚಿತ, ಹಾಗೂ ಮಿತಿರಹಿತ ಬಳಕೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಅಂತರ್ಜಾಲದ ಬಳಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು, ದರ ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಿದ್ದು. ಅಂತರ್ಜಾಲದ ಉಪಯೋಗ ಹೆಚ್ಚಾಗಲು ಕಾರಣವಾಗಿ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಬಳಕೆಯ ಚಟುದ ಸಮಸ್ಯೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಇಂದು ಯುವಕರು, ಮಕ್ಕಳು ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯವನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಅವಪಾಯಕಾರಿ. ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು, ಮಾನವಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಮತ್ತು ಮನಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಅಂತರ್ಜಾಲ ಚಟುವನ್ನು ಒಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದು, ಇದರ ಅಧ್ಯಯನ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಟ್ರಾಯ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ವರದಿಯಂತೆ 2019 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ 451 ಮಿಲಿಯನ್ ಜನರು ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು 2023 ಕ್ಕೆ ಬಳಸುವವರ ಪ್ರಮಾಣ 666.4 ಮಿಲಿಯನ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅಂದಾಜಿಸಿದೆ.

ಭಾರತೀಯ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ಮಂಡಳಿಯ (ICMR) ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು (24.6%) ಯುವಕರು ಇದರ ಚಟುಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಬೆರಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರಕಾರ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೂ ಪಡಿಸಿದ 18 ರಿಂದ 65 ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಜನರಲ್ಲಿ 1.3% ಜನರು ಅಂತರ್ಜಾಲ ಚಟುಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದಿದೆ. ಇವರಲ್ಲಿ 4.1% ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನ್, 3.5% ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳು, 45.0% ಆನ್‌ಲೈನ್ ಶಾಪಿಂಗ್, 25% ಆಶ್ಲೀಲ ವಿಡಿಯೋ ವೀಕ್ಸ್‌ಷನ್, ಹಾಗೂ 1.2% ಅಂತರ್ಜಾಲ ಜೂಜು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗಾಗಿ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯವನ್ನು ಯುವಕರು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದು, ಇದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಬೀರುತ್ತಿದೆ.

ನ್ಯೂ ಇಂಡಿಯನ್ ಪತ್ರಿಕೆಯ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಭಾರತದ ನಗರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಶೇ64.85% ರಷ್ಟು ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಶೇ 20.26% ರಷ್ಟು ಜನರು ಅಂತರ್ಜಾಲ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಶೇ 60% ಯುವಕರು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮನರಂಜನೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳಿಗಾಗಿ

ಮೊಬೈಲ್ ಹಾಗು ಲ್ಯಾಪ್‌ಟಾಪ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ದೇಹಲಿ, ಕೋಲ್ಕತ್ತಾ, ಮುಂಬೈ ನಗರಗಳು ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರಾಲ್ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಮೂರು ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿವೆ.

## ಕೋಷ್ಟಕ 5: ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿರುವವರ ವಿವರ

ಬಳಸುತ್ತಿರುವ ಆಧಾರಗಳ ವಿವರ	ಪ್ರತಿದಿನ ಬಳಸುತ್ತಿರುವ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಮಿ.ಗಳಲ್ಲಿ
ಫೆಸ್ಟಿಕ್, ಯುಟ್ಟೊಎಂ	240
ಇನ್ಸ್ಟಾಗ್ರಾಮ್	225
ಲಿಂಕೆಡ್‌ಇನ್	50
ವಾಟ್ಸ್‌ಅಪ್,	50
	240

## ಮೂಲ: Social Beat report

### ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರಾಲ್ ಚಟ್ಟದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಹೇಗೆ

ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರಾಲ್ ಚಟ್ಟದ ಸಮಸ್ಯೆಯು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವರ್ತನಾಗಳನ್ನು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದ್ದು. ಇದನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಒಂದು ಅಪರ್ವತನೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಶಿಕ್ಷೆ ಇಲ್ಲ. ಕೇವಲ ವರ್ತನಾಯ ಆಧಾರವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರಾಲ್ ಚಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿ ಈ ಚಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಅವರ ಜೀವನಕ್ರಮ, ಅವರು ಎಷ್ಟು ಸಮಯವನ್ನು ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರಾಲ್ದೊಂದಿಗೆ ಕಳೆಯುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಮುಖ್ಯ.

ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರಾಲ್ದಲ್ಲಿ ಮಗ್ನಾಗಿರುವುದು, ತೃಪ್ತಿ ಪಡೆಯಲು ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರಾಲ್ವನ್ನು ಬಳಸುವುದು, ಇಂಟರ್‌ನೇಟ್ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆತಂಕ, ಒತ್ತಡ ಹಾಗೂ ಖಿನ್ನತೆಗೆ ಒಳಗಾಗುವುದು, ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರಾಲದ ಬಳಕೆಯಿಂದಾಗಿ ಉತ್ತಮ ಸಂಬಂಧಗಳು, ಶಿಕ್ಷಣ, ಉದ್ಯೋಗ ಹಾಗೂ ಜೀವನದ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು, ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರಾಲ ಬಳಕೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅಂದರೆ-ಅಸಹಾಯಕತೆ, ಅಪರಾಧಿ ಭಾವನೆಯನ್ನು, ಆತಂಕ, ಒತ್ತಡ ಹಾಗೂ ಖಿನ್ನತೆಯ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರಾಲವನ್ನು ಬಳಸುವುದು, ಅನಗತ್ಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರಾಲದಲ್ಲಿ ಏಕ್ಸ್‌ಸುತ್ತ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡುವುದು, ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ವಿಳಂಬವಾಗಿ ಮಾಡುವುದು, ಮೊಬೈಲ್ ಅನ್ನು ಎಲ್ಲಾಕಡೆ ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಯದಲ್ಲೂ ಬಳಸುವುದು, ಯಾವಾಗಲೂ ಸ್ವೇಚ್ಛಾತ್ಮಕ ಹಾಗೂ ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಇ-ಮೇಲ್, ಫೆಸ್ಟಿಕ್, ವಾಟ್ಸ್‌ಅಪ್, ಟ್ವಿಟರ್, ಬ್ಲೋಗ್, ಇನ್ಸ್ಟಾಗ್ರಾಮ್, ಟೆಕ್ಸ್‌ಕ್, ವಿಡೊಯೋ ಗೇಮ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಚಾಟಿಂಗ್, ವಿಡೊಯೋ ಹಾಗೂ ಮೇಸೇಜ್ ಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ನಿರಂತರವಾಗಿ ಬರುವ ಅಥವ ಬಂದಿರುವ ಲ್ಯೆಕ್ಸ್, ರಿಪ್ಲೇ, ಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಿರುವುದು, ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರಾಲವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಚಡಪಡಿಸುವುದು ಇವೇ ಮುಂತಾದ

ಲಾಜಣಗಳಿಂದ ವ್ಯಕ್ತ/ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅಂತರ್ಜಾಲ ಚಟ್ಟದಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಹಾಗೂ ಆ ಚಟ್ಟಗಳನ್ನು ರೋಗದಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

## ಅಂತರ್ಜಾಲದ ಚಟ್ಟಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು

ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಜೀವನಶೈಲಿಯಿಂದಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತ/ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅನೇಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದು. ತಮ್ಮ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು, ಏಕಾಗ್ರಿ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಹೊರಬರಲು ವಿವಿಧ ಸಾಧನಗಳ ಮೂಲಕ ಅಂತರ್ಜಾಲವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಪೊಷಕರ ಅಜಾಣನ ಅಲಕ್ಷ್ಯ, ಪೊಷಕರ ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳ ನಡುವೆ ಸರಿಯಾದ ಸಂಬಂಧಗಳ ಕೊರತೆ, ಕೆಟ್ಟಿ ಸ್ನೇಹಿತರ ಸಹವಾಸ, ಜೀವನದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲಾಗಿರುವುದು ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅತಿಯಾಗಿ ಅಂತರ್ಜಾಲವನ್ನು ಬಳಸುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ.

## ಅಂತರ್ಜಾಲದ ಚಟ್ಟದ ರೂಪಗಳು

ಯಂಗೋರವರು ಅಂತರ್ಜಾಲ ಚಟ್ಟವನ್ನು ಇದು ರೂಪಗಳನ್ನಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲನೇಯದು ಅಂತರ್ಜಾಲದ ಲೈಂಗಿಕ ಚಟ್ಟ ಅಂದರೆ ಮನರಂಜನೆಗಾಗಿ ಯುವಕರು ಆಂತರ್ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಅಶ್ಲೀಲ ಲೈಂಗಿಕ ಚಿತ್ರಗಳು, ವಿಡಿಯೋಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರಕಾರ ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಯುವಕರು ಪ್ರತಿದಿನ ಕನಿಷ್ಠ 30 ನಿಮಿಷಗಳಕಾಲ ಆಂತರ್ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಅಶ್ಲೀಲ ಲೈಂಗಿಕ ಚಿತ್ರಗಳು, ವಿಡಿಯೋಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದಿದೆ. ಎರಡನೇಯದು ಅಂತರ್ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಚಟ್ಟ. ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಂತರ್ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರೊಂದಿಗೆ ಚಾಟಿಂಗ್ ಮಾಡುವುದು, ಹೊಸ ಸ್ನೇಹಿತರ ಮಡುಕಾಟದಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಕಳೆಯುವುದು. ಮೂರನೇಯದು ದಿನನಿತ್ಯ ಜೀವನದ ಭಾಗವಾಗಿ ಅಂತರ್ಜಾಲವನ್ನು ಬಳಸುವುದು. ಆದುನಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಜೀವನದ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ನಗರ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಉದ್ಯೋಗ, ಆರ್ಥಿಕ ವಹಿವಟುಗಳಿಗಾಗಿ ಅಂತರ್ಜಾಲವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾಲ್ಕನೇಯದಾಗಿ ಅಂತರ್ಜಾಲವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿತೆ ತುಂಬುತ್ತಿರುವುದ್ದರಿಂದ ಮಾಡಿತೆ ಮಡುಕುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಂತರ್ಜಾಲದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಕಳೆಯುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್/ ಮೊಬೈಲ್ ಚಟ್ಟ. ಇಂದು ಮೊಬೈಲ್ ಅನ್ನು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಆಗಿ ಬಳಸಬಹುದಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯವನ್ನು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್/ಮೊಬೈಲ್ ನೋಂದಿಗೆ ಕಳೆಯುತ್ತಾರೆ.

## ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲೆ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಚಟ್ಟದ ಪ್ರಭಾವ

ಅಂತರ್ಜಾಲದ ಚಟ್ಟ ವಿಶ್ವದ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದ್ದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇದು ಜಿಯೋ ಟೆಲಿಕಾಂ ಕಂಪನಿ ಅಂತರ್ಜಾಲದ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದು, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮೋಟಿ ಎದುರಿಸಲು ಇತರೆ ಟೆಲಿಕಾಂಕಂಪನಿಗಳು ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ದರ ಕಡಿತಗೊಳಿಸಿದೆಯಾದ್ದರಿಂದ, ಆಂಡ್ರಾಧ್ರಾ ಮೊಬೈಲ್ ನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಅಂತರ್ಜಾಲವನ್ನು ಬಳಸುವವರ ಪ್ರಮಾಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾಯಿತು.

ಗ್ರಾಮಗಳಿಗಂತ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಳಕೆ ಹೆಚ್ಚಿತ್ತದೆ ಕಾರಣ ನಗರಜೀವನದ ಬಹುಭಾಗ ಅಂತರ್ಜಾಲದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ. ಅಂದರೆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲು, ಮಾಹಿತಿಯ ರವಾನೆ, ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯಲು, ವಿಜಾಸ ಪಡೆಯಲು, ಅಂಗಡಿ ಅಥವ ಇತರೆ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಲು, ವಿಡಿಯೋ ಕಾನ್ವರೆನ್ಸ್ ಎಲ್ಲಾರೀತಿಯ ಹಣಕಾಸು ವ್ಯವಹಾರ, ನ್ಯಾಸ್, ಸಂಗಾತಿ ಆಯ್ದು, ವಿವಾಹ, ನಾಮಕರಣ ಇತ್ಯಾದಿ, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಲು, ಕಣ್ಣೇರಿ ಕೆಲಸಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಬಸ್, ರೈಲು, ವಿಮಾನ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಸಾರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಪಡೆಯಲು, ಉಚಿತ ಇ-ದಿನಪತ್ರಿಕೆ, ಇ-ಮಸ್ತಕಗಳ, ಇ-ನಿಯತಹಕಾಲಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯಲು, ಸಂಶೋಧನಾ ಲೇಖನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯಲು, ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶಗಳು, ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತಿಪ್ರಗಳು, ಇ-ಮೇಲ್, ಫೆಸ್ಟಿಕ್, ವಾಟ್ಸ್‌ಆಪ್, ಟ್ರೈಟರ್, ಬ್ಲೂಗ್, ಇನ್ಸ್ಟಾಗ್ರಾಮ್, ಟಿಕ್ಟ್‌ಕೋ, ವಿಡಿಯೋ ಗೇಮ್ಸ್, ಗಳಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಚಾಟಿಂಗ್, ವಿಡಿಯೋ ಹಾಗೂ ಮೇಸೇಜ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ವೀಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಾಲದ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದು ಗ್ರಾಮೀಣ ಯುವಕರು ಕೂಡ ಇದರಿಂದ ಹೊರುತಾಗಿಲ್ಲ.

## ಕುಟುಂಬಿಕ ಹಾಗೂ ವ್ಯವಾಹಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ

ಕುಟುಂಬ ಸಮಾಜದ ಮೂಲಘಟಕ. ಮಾನವ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೂ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಕುಟುಂಬಗಳ ನಿರಂತರತೆಗೆ ವಿವಾಹವೇ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳು ಕುಟುಂಬದ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಸಂಗಾತಿಗಳ ಆಯ್ದು, ಸಾಮಾಜಿಕರಣ, ವ್ಯವಾಹಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತಿವೆ. ಯುವಜನತೆ ಇದರ ಚಟಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದ ಯುವಕರು ಚಿಕ್ಕವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ದಾರಿತಪ್ಪಿತಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾಗಿ, ಸಣ್ಣ ಅನುಮಾನಗಳು ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತಿವೆಯಲ್ಲದೆ ಉದ್ಯೋಗದ ಮೇಲೆಯೂ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತಿದೆ.

## ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ

ಮಕ್ಕಳ ಸಾಮಾಜಿಕರಣ (ಕಲಿಕೆ) ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳಿಂದಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕರಣಗೊಳಿಸಲು ಮೋಷಕರಿಗೆ ಸಮಯ ಸಿಗದಿರಬಹುದು. ವ್ಯಕ್ತಿ ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಯದೆ ದೂರ ಉಳಿಯಬಹುದು.

## ದೃಷ್ಟಿಕ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ

ಅತಿಯಾದ ಅಂತರ್ಜಾಲದ ಬಳಕೆಯು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ದೃಷ್ಟಿಕ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಈ ಚಟಕಿಂದಾಗಿ ಕಣ್ಣಿನ ದೃಷ್ಟಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಬೊಜ್ಜು, ಮಕ್ಕಳು-ಹದಿಹರೆಯದವರು ಹಾಗೂ ವಯಸ್ಕರ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ, ಮಾನಸಿಕ ಆಶಂಕ, ಏಕಾಂಗಿ ಭಾವನೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ.

## ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ

ದುಗುಡ, ಆತಂಕ, ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡ, ಖಿನ್ನತೆಗೆ ದೂಡುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಅಂತರ್ಜಾಲವನ್ನು ಬಳಸುವವರಲ್ಲಿ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಜಿಂತನೆಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನೆನಪಿನ ಶಕ್ತಿ ಕುಂದುತ್ತದೆ. ನಿದ್ರೆಯನ್ನು ಕಡಿತ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹಗಲಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಸಬೇಕು ಎನಿಸುತ್ತದೆ, ಹಲ್ಲು ಕಡಿಯುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ಮಾನಸಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

## ಅಂತರ್ಜಾಲ ಚಟಕ್ಕಿರುವ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕ್ರಮಗಳು

ಅಂತರ್ಜಾಲಚಟ ಒಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಿ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಿದರೆ ಪರಿಹರಿಸಬಹುದು, ಈ ಚಟ ಬಿಡಿಸಲು ಭಾರತದಲ್ಲಿ National Institute of Mental Health and Nuro Sciences (NIMHANS) ಬೆಂಗಳೂರು ಇವರು ಷಟ್ಕೊ ಡೋನ್ (Shut Down E-addiction Programme) ಎಂಬ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮೂಲಕ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. All Indian Institute of Medical Sciences (AIIMS) ನ್ಯೂ ಢೆಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ಕ್ಲಿನಿಕ್ ಫಾರ್ ಬಿಹೇವಿಯರಲ್ ಅಡಿಕ್ಟನ್ (Clinic for Behavioral Addiction) ಎಂಬ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮೂಲಕ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಕೆಲವು ನಿಯಂತ್ರಣ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ನೀವು ಬಳಸುತ್ತಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳ ಅನಗತ್ಯ ಆಪ್ರೋಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದು, ಅಂತರ್ಜಾಲದ ಬಳಕೆಗೆ ಸಮಯವನ್ನು ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣದಿಂದ ದೂರವಿರುವುದು, ಮೋಷಕರು ಹದಿಹರೆಯದ ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿವಹಿಸುವುದು, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ದೃಂಡಿಕ ಕ್ರೀಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು, ಅತಿಯಾದ ಸಮಸ್ಯೆಯಂಟಾದಲ್ಲಿ ಮಾನಸಿಕ ತಜ್ಜನ್ಮ ಬಳಿ ಸಲಹೆ ಪಡೆಯುವ ಮೂಲಕ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಚಟವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕ್ರಮೇಣ ಚಟದಿಂದ ಹೊರ ಬರಬಹುದಾಗಿದೆ.

## ಉಪಸಂಹಾರ

ಅಂತರ್ಜಾಲ ಚಟ ನಡವಳಿಕೆ/ವರ್ತನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದ್ದು, ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಇದರ ಚಟಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತ ಕೊಡ ಇದಕ್ಕೆ ಹೊರತಲ್ಲ. ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಯುವಕರು ಇದರ ಚಟಕ್ಕೆ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 500 ಮಿಲಿಯನ್ ಜನರು ಅಂತರ್ಜಾಲವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ಅನೇಕರು ಇದರ ಚಟಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಕೊಡಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಹಾಗೂ ಯುವಕರನ್ನು ಇದರಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಕಷ್ಟ. ಇದು ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಾಗೂ ನಗರದ ಜನರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದರೂ ನಗರದ ಜನರಲ್ಲಿ ಇದರ ಚಟ ಅಧಿಕವಾಗಿದೆ, ಇದು ಜೀವನದ ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಸೂಕ್ತ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಹಾಗೂ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ವರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ತರುವ ಮೂಲಕ ಈ ಚಟಕ್ಕೊಳ್ಳಬಾರನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

## ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

- Cao et al. (2011). Problematic internet use in Chinese adolescents and relation to Psychosomatic symptoms and life satisfaction. BMC Public Health, Vol.11(02).
- Cheng C, Liay. (2014). Internet Addiction Prevalence and Quality of (Real) Life: A Meta-Analysis of 31 Nations across Seven World Regions Cyber psychology, Behavior, and Social Net working. Vol. 17 (12).
- Deepak Goel, Alka Subramanyam, and Ravindra Kamath (2013), A study on the prevalence of internet addiction and its association with psychopathology in Indian adolescents, Indian J Psychiatry. Vol.55(2): Pp-140–143
- Indian council for Medical Research survey report 2018. ICMR, New Delhi.
- Maheshwara .S.K and Preksha .S (2019). Internet addiction-A growing concern in India. Indian Journal of Psychological Nursing in India. Vol.15(1). Pp 61-68.
- Telecom statistics of India. (2018). Telecom Regulatory Authority (TRY). New Delhi.

J O U R N A L S